

Warszawa, dnia 29 listopada 2022 r.

Poz. 2449

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 23 listopada 2022 r.

w sprawie ośrodków kuratorskich

Na podstawie art. 173 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób funkcjonowania i organizacji ośrodków kuratorskich;
- 2) tryb sprawowania nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi oraz sposób dokumentowania tego nadzoru;
- 3) wzór aktu utworzenia i zniesienia ośrodka kuratorskiego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dyrektorze sądu – rozumie się przez to dyrektora sądu, przy którym działa ośrodek kuratorski;
- 2) kierowniku ośrodka – rozumie się przez to kierownika ośrodka kuratorskiego;
- 3) kuratorze okręgowym – rozumie się przez to kuratora okręgowego właściwego ze względu na sąd, przy którym działa ośrodek kuratorski;
- 4) kwocie bazowej – rozumie się przez to kwotę bazową ustaloną dla zawodowych kuratorów sądowych, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa;
- 5) nieletnim – rozumie się przez to nieletniego skierowanego do ośrodka kuratorskiego na podstawie orzeczenia sądu;
- 6) ośrodku – rozumie się przez to ośrodek kuratorski;
- 7) prezesie sądu okręgowego – rozumie się przez to prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu działa ośrodek kuratorski;
- 8) prezesie sądu rejonowego – rozumie się przez to prezesa sądu rejonowego, przy którym działa ośrodek kuratorski;
- 9) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- 10) wychowawcy – rozumie się przez to kuratora sądowego oraz inne osoby realizujące zadania w ośrodku kuratorskim.

§ 3. 1. Wzór aktu utworzenia ośrodka jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzór aktu zniesienia ośrodka jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Ośrodek jest wyposażony w sprzęt niezbędny do prawidłowego funkcjonowania ośrodka oraz ma zaplecze socjalne, w szczególności kuchnię, łazienkę i toaletę.

§ 5. 1. Ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie ośrodków pokrywane są w szczególności koszty:

- 1) prowadzenia działalności wychowawczej;
- 2) ubezpieczenia nieletnich i kadry ośrodka;
- 3) dożywiania nieletnich;
- 4) utrzymania i wyposażenia ośrodka w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, w szczególności w sprzęt komputerowy i audiowizualny, oraz zapewnienia dostępu do sieci teleinformatycznej;
- 5) wynagrodzeń społecznych kuratorów sądowych oraz innych pracowników ośrodka, w tym obsługi sprzątającej ośrodek;
- 6) prowadzenia zajęć wychowawczych, korekcyjno-edukacyjnych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych;
- 7) uczestnictwa nieletnich w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, organizowanych także poza ośrodkiem, w tym zwłaszcza wycieczek, półkolonii letnich i zimowych.

2. Po zatwierdzeniu przez prezesa sądu rejonowego rocznego planu finansowego ośrodka dyrektor sądu informuje kierownika ośrodka kuratorskiego oraz kuratora okręgowego o wysokości środków zabezpieczonych w planie finansowym sądu na funkcjonowanie ośrodka w danym roku kalendarzowym.

3. Kierownik ośrodka, w porozumieniu z dyrektorem sądu, ustala sposób i terminy dostawy artykułów potrzebnych do prowadzenia bieżącej działalności w ośrodku i jego funkcjonowania, w tym zwłaszcza artykułów żywnościowych, środków czystości, materiałów dydaktycznych i biurowych.

4. Kierownik ośrodka określa rodzaj i liczbę artykułów niezbędnych do prowadzenia działalności w ośrodku oraz jego należytego funkcjonowania w ramach limitu zabezpieczonych środków finansowych na dany rok kalendarzowy. Na wniosek kierownika ośrodka kuratorskiego lub kuratora okręgowego dyrektor sądu przedstawia informacje o wykorzystaniu przyznanego limitu wydatków na funkcjonowanie ośrodka.

§ 6. 1. Działalność wychowawcza, resocjalizacyjna, terapeutyczna, profilaktyczna i kontrolna w ośrodku jest prowadzona przez:

- 1) przeciwdziałanie rozwojowi demoralizacji nieletnich;
- 2) przeciwdziałanie przyczynom przestępczości;
- 3) przeciwdziałanie uzależnieniom nieletnich;
- 4) eliminowanie zaniedbań wychowawczych;
- 5) wdrażanie do przestrzegania norm społecznych;
- 6) wdrażanie do przestrzegania norm prawnych;
- 7) kształtowanie postaw i umiejętności społecznych;
- 8) naukę samodzielnego radzenia sobie z trudnościami życiowymi;
- 9) kształtowanie poczucia odpowiedzialności i opiekuńczości;
- 10) rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i kreatywności;
- 11) pomoc i wsparcie w trudnych sytuacjach życiowych;
- 12) rozwiązywanie problemów emocjonalnych;
- 13) wyrabianie właściwych nawyków spędzania czasu wolnego;
- 14) współpracę ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, w ośrodku organizuje się z nieletnimi zajęcia z wykorzystaniem metody pracy indywidualnej, grupowej i środowiskowej.

3. Praca z nieletnimi polega w szczególności na:

- 1) prowadzeniu zajęć psychoedukacyjnych;
- 2) prowadzeniu zajęć socjoterapeutycznych;
- 3) prowadzeniu zajęć korekcyjno-edukacyjnych;
- 4) organizowaniu im czasu wolnego, zajęć rekreacyjno-sportowych;
- 5) pomocy w nauce własnej.

4. Podczas zajęć nieletnim przysługuje dożywianie. Prezes sądu rejonowego ustala dzienną stawkę na dożywianie nieletniego w wysokości od 4 do 5 promili kwoty bazowej.

5. W godzinach pracy ośrodka obecnych jest nie mniej niż dwóch wychowawców. Liczba nieletnich w grupie prowadzonej przez jednego wychowawcę nie może przekraczać 10 nieletnich.

6. Zajęcia z nieletnimi mogą być realizowane także poza ośrodkiem.

7. W czasie zajęć odbywających się poza ośrodkiem nieletni muszą pozostawać pod opieką co najmniej dwóch wychowawców.

8. W przypadku zajęć odbywających się poza ośrodkiem połączonych z noclegiem jeden wychowawca może opiekować się nie więcej niż pięciorgiem nieletnich.

9. W ośrodku organizuje się spotkania rodziców lub opiekunów nieletnich z wychowawcami.

§ 7. 1. Ośrodek jest czynny w ciągu całego roku kalendarzowego, w czasie nie krótszym niż 20 godzin zegarowych tygodniowo.

2. Prezes sądu rejonowego może zawiesić prowadzenie zajęć w ośrodku na okres nieprzekraczający łącznie trzech miesięcy w roku kalendarzowym.

§ 8. Kierownik ośrodka podejmuje działania niezbędne do prawidłowego funkcjonowania ośrodka, takie jak:

- 1) sporządzanie i przedstawianie prezesowi sądu rejonowego do zatwierdzenia:
 - a) rocznych planów pracy ośrodka – do dnia 15 stycznia każdego roku,
 - b) sprawozdań z rocznej działalności ośrodka – do dnia 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni,
 - c) rocznych planów finansowych w zakresie działalności ośrodka – do dnia 1 marca każdego roku na rok następny,
 - d) harmonogramu pracy ośrodka;
- 2) prowadzenie zajęć wychowawczych z nieletnimi w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny zegarowe tygodniowo.

§ 9. Wartość nagrody, o której mowa w art. 169 pkt 1 ustawy, nie może przekroczyć 30 stawek dziennych, o których mowa w § 6 ust. 4.

§ 10. Wychowawca prowadzi zajęcia z nieletnimi w wymiarze:

- 1) 8 godzin zegarowych tygodniowo zgodnie z rocznym planem pracy ośrodka – jeżeli wychowawcą jest zawodowy kurator sądowy;
- 2) określonym w umowie z dyrektorem sądu – jeżeli wychowawcą nie jest zawodowy kurator sądowy.

§ 11. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 163 ustawy, zawiera informacje o:

- 1) frekwencji nieletniego w ośrodku kuratorskim;
- 2) aktywności nieletniego podczas zajęć;
- 3) przestrzeganiu przez nieletniego regulaminu i zasad obowiązujących w ośrodku;

- 4) postawach nieletniego wobec innych nieletnich, dorosłych i obowiązków szkolnych;
- 5) działaniach podejmowanych wobec nieletniego i ich efektach;
- 6) współpracy rodziców lub opiekuna nieletniego z pracownikami ośrodka;
- 7) wnioskach dotyczących dalszych działań wychowawczych wobec nieletniego.

§ 12. Funkcjonowanie ośrodka jest dokumentowane w:

- 1) dzienniku zajęć ośrodka, którego wzór jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 2) rocznym planie pracy ośrodka, którego wzór jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 3) arkusza spostrzeżeń o nieletnim, którego wzór jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 4) dokumentacji pracy z nieletnim.

§ 13. 1. Z wykonania czynności nadzorczych, o których mowa w art. 172 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy, w terminie 14 dni od ich zakończenia sporządza się sprawozdanie.

2. Sprawozdanie zawiera dane dotyczące zakresu czynności wizytacji lub lustracji, omówienie przebiegu czynności oraz zwięźle ustalenie ich wyników wraz z zaleceniami powizytacyjnymi lub polustracyjnymi, zmierzającymi do usunięcia stwierdzonych uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.

§ 14. 1. Sprawozdanie z przebiegu czynności nadzorczych sporządzone przez prezesa sądu rejonowego lub kuratora okręgowego przesyła się prezesowi sądu okręgowego do akceptacji oraz kierownikowi ośrodka.

2. Kierownik ośrodka w terminie 7 dni od dnia doręczenia sprawozdania może zgłosić do prezesa sądu okręgowego uwagi do wyników wykonanych czynności nadzorczych.

3. Prezes sądu okręgowego może w terminie 14 dni od dnia doręczenia sprawozdania zwrócić się z żądaniem uzupełnienia sprawozdania we wskazanym przez siebie zakresie i terminie.

4. Prezes sądu rejonowego lub kurator okręgowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia uwag, o których mowa w ust. 2, zawiadamia prezesa sądu okręgowego o sposobie ich załatwienia.

5. Prezes sądu okręgowego zaakceptowane sprawozdanie doręcza:

- 1) właściwemu kierownikowi ośrodka;
- 2) właściwemu prezesowi sądu rejonowego;
- 3) kuratorowi okręgowemu;
- 4) Ministrowi Sprawiedliwości.

6. Minister Sprawiedliwości w terminie 30 dni od dnia doręczenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 5, może zwrócić się z żądaniem uzupełnienia sprawozdania we wskazanym przez siebie zakresie i terminie lub podjąć inne czynności zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.¹⁾

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2001 r. w sprawie ośrodków kuratorskich (Dz. U. poz. 1294), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 23 listopada 2022 r. (Dz. U. poz. 2449)

Załącznik nr 1

WZÓR

AKT UTWORZENIA OŚRODKA KURATORSKIEGO

Sąd Okręgowy

W

.....
(miejsowość, data)

Na podstawie art. 164 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
(Dz. U. poz. 1700):

Tworzy się z dniem Ośrodek Kuratorski nr

przy Sądzie Rejonowym w

Ośrodek używa pieczęci podłużnej o następującej treści:

„Ośrodek Kuratorski nr

przy Sądzie Rejonowym w”.

Prezes Sądu Okręgowego

.....

WZÓR

AKT ZNIESIENIA OŚRODKA KURATORSKIEGO

Sąd Okręgowy

W

.....
(miejsowość, data)

Na podstawie art. 164 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
(Dz. U. poz. 1700):

Znosi się z dniem Ośrodek Kuratorski nr

przy Sądzie Rejonowym w

Prezes Sądu Okręgowego

.....

WZÓR

DZIENNIK ZAJĘĆ OŚRODKA KURATORSKIEGO

Część I. Informacje podstawowe:

Ośrodek Kuratorski nr

przy Sądzie Rejonowym w

nr telefonu:

adres e-mail:

Kadra:

Kierownik:

.....

Kuratorzy:

.....

.....

.....

.....

.....

Inni wychowawcy/specjaliści:

.....

.....

Czas pracy ośrodka:

dni i godziny w układzie tygodniowym:

poniedziałek,

wtorek,

środa,

czwartek,

piątek

HARMONOGRAM PROWADZENIA ZAJĘĆ ORAZ CZAS PRACY OŚRODKA

Dzień tygodnia	Godzina prowadzenia zajęć	Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
poniedziałek		
wtorek		
środa		
czwartek		
piątek		
sobota		
niedziela		

Część II. Lista nieletnich**LISTA NIELETNICH**

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Sygn. akt Nkd Nw	Data rozpoczęcia zajęć w ośrodku	Kontakt do rodzica/opiekuna: imię i nazwisko, adres, nr tel.

Część IV. Opis zajęć prowadzonych w ośrodku z uwzględnieniem zapisu codziennego według wzoru:

Grupa			
Data	Temat zajęć	Uwagi	Podpis prowadzącego zajęcia
	1. 2. 3.		

Część V. Informacje o przeprowadzonych kontrolach

Data	Forma	Temat	Kontrolujący		Podpis
			imię i nazwisko	stanowisko służbowe	pieczęć

*WZÓR***ROCZNY PLAN PRACY OŚRODKA KURATORSKIEGO
Z ROZBICIEM NA POSZCZEGÓLNE MIESIĄCE**

Cele i zadania	Temat zajęć	Sposób realizacji	Miesiąc	Osoba(-by) odpowiedzialna(-ne) za realizację

WZÓR

ARKUSZ SPOSTRZEŻEŃ O NIELETNIM			
Sygn. akt. Nkd Nw		Imię i nazwisko	
Data	Opis zachowania	Wnioski do pracy wychowawczej	Podpis osoby dokonującej wpisu